

POMUL VIEȚII ȘI POMUL CUNOȘTINȚEI BINELUI ȘI AL RĂULUI (3)

de Preot Paroh Aurel Sas, Las Vegas

(continuare din numărul trecut)

Iar Sf. Maxim Mărturisitorul prezintă cei doi pomi astfel: "Pomul vieții este mintea omului care caută cele veșnice, iar pomul binelui și al răului este simțirea omului legată de cele vremelnice". "Deci, întrucât **omul a venit la existență alcătuit din suflet mintal și din trup înzestrat cu simțuri**, rezultă, ca un prim înțeles, că "Pomul vieții" este mintea sufletului, iar "pomul cunoștinței binelui și al răului" este simțirea trupului în care se află mișcarea nerațională a omului".

În concluzie, luând în considerare prezentările Sf. Părinți Bisericești, ale primelor veacuri creștine, despre cei "doi pomi" din grădina Edenului, și trebuie să le luăm în considerare și chiar să plecăm de la aceste interpretări ale Sf. Părinți, pentru că ei s-au ridicat la o mare treaptă de sfințenie în viața lor, sub toată iluminarea divină, să reținem că: "Pomul vieții" din Edenul paradisiac era pomul de comuniune cu Dumnezeu, în toată splendoarea fericirii posibile a omului spre nemurire, fiind în legătură cu Dumnezeu, și de la care omul nu a fost oprit.

Iar "pomul cunoștinței binelui și al răului" a fost pomul de intrare a omului în legătură cu cunoașterea răului și a căderii, din care cauză Dumnezeu i-a poruncit și i-a prevenit pe Adam, când i-a zis: "*Din toți pomii din rai poți să mănânci, iar din pomul cunoștinței binelui și al răului să nu mănânci, căci, în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit!*" (Facere 1,8-9; 2,16-17).

Câteva din urmările căderii în păcat a primilor oameni

Primul om Adam și femeia sa Eva nu au ascultat de Dumnezeu, de a nu mânca din "pomul cunoștinței binelui și al răului", deși au fost preveniți, "căci în ziua în care vor mânca vor muri negreșit", au căzut în păcatul nerespectării Poruncii lui Dumnezeu, aducând urmări dezastruoase în viața lor și a urmașilor în neamul omenesc.

Omul a pierdut nevinovăția, dreptatea și sfințenia originală care i-a dat-o Dumnezeu din creație și prin care era în comuniune cu El; a intrat în moartea spirituală, căci păcatul l-a dus la ruperea comuniunii cu Dumnezeu; a dus la pierderea harului dumnezeiesc; sufletul a fost **condamnat de păcat** la moartea spirituală. Chiar în momentul căderii în păcatul neascultării s-a împlinit sentința anunțată de Dumnezeu înainte, când a zis: "*În ziua în care veți mânca, veți muri negreșit*" (Fac. 2,17). Astfel primii oameni intrând în robia păcatului, au murit sufletește, căci s-au înstrăinat de Dumnezeu.

Spre știință să fie, că orice om, în toate vremurile, care nesocotește păzirea Poruncilor lui Dumnezeu, în beneficiul lui și al semenului, și le încalcă intră în păcat, care îl înstrăinează de Dumnezeu și așa **moare spiritual** pierzând valorile spirituale ale Credinței și Comuniunii cu Dumnezeu.

Căderea omului a adus și blestemarea pământului (cf. Fac. 3,17), care producând "spini și pălămidă" a făcut ca munca pentru existență a omului să devină tot mai grea ca să se dezvolte și să crească tot mai mult conștiința căderii, a osândeii păcatului spre dorința și lupta spre ridicarea din cădere și întoarcerea la Dumnezeu.

Dumnezeu aduce lumină în viața omului, iar păcatul aduce întuneric. Și precum nu poate exista legătură între dreptate și fărădelege, între lumină și întuneric (cf. 2Cor. 6,14), tot așa nu poate exista legătură și comuniune între Dumnezeu și omul căzut în păcat. Numai după ce omul se întoarce din lumea de păcat, din nou, la Dumnezeu și se căiește, devine renăscut din nou spiritual prin lucrarea Duhului Sfânt, și poate intra iarăși în comuniune cu Dumnezeu.

Drumul spre “Pomul vieții”

Conform Sf. Scripturi drumul spre “pomul vieții” a fost închis de Dumnezeu odată cu căderea omului în păcat: *“Astfel a izgonit El pe Adam; și la răsăritul grădinii Edenului a pus niște heruvimi, care să învântească o sabie învăpăiată, ca să păzească drumul care duce la pomul vieții.”* (Facere 3,24).

Deci, după căderea lui Adam și Eva, Dumnezeu i-a scos din rai, ca să nu mai mănânce din pomul vieții și să fie vii în veci (cf. Fac. 3,32-34), pentru că erau morți spiritual în urma păcatului. Prin cădere “pomul vieții” a rămas undeva, de unde omul a fost scos afară dea nu-l mai putea vedea (cf. Fac. 3,24), pentru că el a plecat spre lumea corupției și a morții, pe care păcatul i-a deschis-o în urma încălcării Poruncii lui Dumnezeu.

Lumea de păcat a lui Adam căzut a devenit o lume netransparentă și producătoare de corupție și de moarte prin faptele oamenilor, și prin retragerea energiilor lui Dumnezeu din ea ca urmare a păcatului lui Adam și Eva. Această lume de păcat a urmașilor lui Adam și Eva a condus în final la potopul din vremea lui Noe (Citiți, Facere, Capt. 6,7,8).

Dar Dumnezeu, în iubirea lui pentru om, i-a făgăduit imediat un Răscumpărător (cf. Fac. 3,15), și i-a salvat și un potențialul de transparentă și imaginație spre Dumnezeu ca “Pom al vieții”, de la care căzuse, pentru că nu a lăsat să se strice complet chipul Său în om odată cu căderea în păcat. Dovadă este Enoh care a umbalț înaintea lui Dumnezeu 365 de ani, cât a trăit, și Dumnezeu la luat la El, făcând excepție de la legea morții (cf. Fac. 5,21-24), și Noe cu familia lui care au fost salvați la potop (cf. Fac. 6,8-10), și prin ei Dumnezeu a continuat omenirea după potop.

Lumea, universul fizic, în care s-a continuat omenirea, avea iarăși un potențial de transparentă și imaginație spre Creatorul – Dumnezeu – “ca Pom al vieții” spre care să tindă a se împărtăși spre a trăi iarăși în veci, după cum zice Scriptura: *“Cerurile spun slava lui Dumnezeu și facerea mânilor Lui o vestește tăria”* (Psalm 18,1)

Înainte de venirea lui Hristos, drumul spre “Pomul vieții” s-a putut găsi în Cuvântul lui Dumnezeu din Cărțile proorocilor Vechiului Testament, care chema pe om să se întoarcă la Dumnezeu, din generație în generație, pregătindu-l spre primirea lui Mesia, Hristos Iisus, la “plinirea vremii” (cf. Gal.4,4). Dar omul cădea tot mai mult de la potențialul cunoașterii care îi rămase, pentru că din cauza păcatului nu mai putea vedea lumea ca o “grădină edenică” al deplinătății vieții, unde umbla Dumnezeu, o lume deschisă infinitului personal a lui Dumnezeu, precum văzuse Enoh și Noe.

După cădere, omul a renunțat la comuniunea cu Dumnezeu și cu semenii, s-a limitat la cunoașterea sa și a lumii, în care trăiește, ca obiect. Aceasta a condus, apoi, pe om să vadă și să recunoască că nu se mai poate mântui singur și că are nevoie de Răscumpărătorul făgăduit de Dumnezeu.

Astfel, omul până la Hristos, în potențialul dorinței, al imaginației și a vederii prin prisma universului fizic “pomul vieții” a rămas la Dumnezeu, de la care au căzut, dar, spre care se puteau îndrepta după Cuvântul lui Dumnezeu din Cărțile Vechiului Testament, și după Universul pe care îl putea vedea “ca un deget” ce arăta spre Creator, cum spunea un Sf. Părinte Bisericesc.

După venirea lui Hristos, drumul spre “pomul vieții” a fost pregătit omenirii de Însăși Fiul lui Dumnezeu, Care nu numai că l-a pregătit dar a și chemat omul și omenirea după El spre “pomul vieții”, când a zis: *“Atunci Iisus a zis ucenicilor Săi: „Dacă vorește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea, și să Mă urmeze.”* (Matei 16,24). *Mai mult Domnul a adresat chemarea direct spre om, zicând: “Veniți la Mine, toți cei osteniți și împovărați, și Eu vă voi da odihnă.”* (Matei 11,28).

Armonia vieții în Paradisul Edenic

Numai prin Hristos ca Dumnezeu întrupat părțile creației s-au recompus dând posibilitatea viitoarei transfigurări. Căci numai prin Hristos s-a revărsat în creație Duhul unificator și veșnic. Căderea a adus retragerea Duhului lui Dumnezeu și a Harului din lume, și din oameni și astfel a slăbit transparenta spre Dumnezeu și a oamenilor între ei, pentru că au pierdut forța spirituală care îi conducea și-i ținea în **comuniune cu Dumnezeu** și între ei și natură.

Dumnezeu i-a poruncit omului să nu mănânce din “pomul oprit” ca **să nu cunoască răul**, ci numai binele spre fericirea lui cu Dumnezeu împreună și a întregii creații. Primul om Adam avea un suflet plin de puterea Duhului dumnezeiesc și așa el vedea cu o minte plină de iubire și era **deplin armonios** cu sine și cu mediul înconjurător pentru că trăia într-o creație plină de Duhul lui Dumnezeu. “Nu era nici o separație între Creația divină și lumea energiilor divine, nici o contradicție între tendințele omului, nici o separație între ele și între puterile superioare dumnezeiești. Relația era deshică infinitului personal a lui Dumnezeu.

Adam avea deschise dimensiunile nesfârșite ale profunzimii și așa putea să rămână în cunoașterea binelui și a fericirii cu Dumnezeu și cu celelalte creații”. (după Sf. Părinți). Pentru a-l aduce pe om la această stare de armonie divină dinainte, a avut loc Întruparea lui Hristos în umanitate și în lume (cf. Ioan 1,14), la “plinirea vremii” (Gal. 4,4) ca să-l ridice.

Păcatul primilor oameni a adus și blestemul pământului (cf. Fac. 3,17), care i-au produs apoi omului “spini și pălămidă”, de aici vorbesc Scripturile mai departe despre suspinul creației după eliberarea din robia stricăciunii din păcatului original, cum ni se descoperă: *“Căci făptura a fost supusă stricăciunii – nu din voia ei, ci din cauza aceluia care a supus-o – cu nădejdea că și făptura însăși se va izbăvi din robia stricăciunii, ca să fie părtașă la libertatea mării fiilor lui Dumnezeu. Căci știm căci toată făptura împreună suspină și împreună are dureri până acum”* (Rom. 8,20-22).

Cei “doi pomi” în istoria omenirii până la Hristos

În toate vremurile istorice, de după cădere, precum am văzut în prezentările de mai sus, până la Hristos, “pomul vieții” în conștiința și a aspirația omului a rămas la Dumnezeu, în imaginația, în dorința, în scopul suprem de viață spre care alerga în lacrimile căderii și așteptarea Izbăvitorului făgăduit (cf. Fac. 3,15), iar spre ajungerea la El, Dumnezeu i-a dăruit revelațiile din Vechiul Testament. Pentru aceasta Dumnezeu a creat și un popor special, din omul credinței Avram, pe Israel, în care a depozitat și experimentat toate revelațiile Sale, spre cunoaștere și propovăduire spre toate neamurile pământului.

“Pomul cunoștinței binelui și a răului” era prezent în lume la toate popoarele prin “tot ceea ce era oprit omului să se atingă” ca să nu se întineze. Această legiferare prin legea pe care omul o făcea venea din firea lui, pe care Dumnezeu a înscris-o în inima omului de la creație, după Scriptura: *“Căci, pe când păgânii, care nu au lege, din fire fac ale legii, aceștia, neavând lege, își sunt loruși lege. Care arată fapta legii scrisă în inimile lor, prin mărturia conștiinței lor și prin judecățile lor, care îi vinovățesc sau îi și apără între ei”* (rom. 2,14-15).

Cu toate acestea, omul primea ispitirea lumii sensibile din afară în care trăia și mânca din “pomul cunoștinței binelui și al răului” și așa cădea mereu, întinându-și firea și cugetul său, și se îndepărta tot mai mult de drumul spre “Pomul vieții”, datorită lipsei energiilor dumnezeiești din care căzuse și a dobândirii neputințelor fizice în urma păcatului.